

Over het vervolg van het
Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na
2020 kun je zelf meepraten. Het is geen
decreet uit de Brusselse ivoren toren,
maar een plan dat vanaf de werkvloer of
het perceel wordt gemaakt. Je kunt het
zelf helpen samenstellen, door mee te
praten over de nationale invulling van het
Brusselse beleid.

Tekst: Hans van der Lee

Maak zelf gemeenschappelijk landbouwbeleid

GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID, HOEZO?

De Europese Unie probeert voor duurzaam, voedszaam, veilig en betaalbaar voedsel binnen haar grenzen te zorgen, door een gezamenlijk plan van aanpak voor de land- en tuinbouw te bedenken. Daar hoort de sierteelt ook bij. Het is een grof plan, dat ruimte laat voor de lidstaten van de EU om een eigen invulling te geven. Over die invulling wordt deze maanden nagedacht. We maken het zogeheten Nationaal Strategisch Plan (NSP). We, dat is Nederland en het is de bedoeling dat boeren, tuinders en kwekers daar aan meewerken.

WAAROM WORDT HET GLB NU ANDERS OPGEZET?

Het gemeenschappelijke beleid tot nu toe was gericht op een sterke agrarische sector die voldoende produceerde voor de markt. Dat blijkt volgens onderzoek niet goed samen te gaan met het behoud van de natuur en het milieu. Schaalvergroting en intensivering hebben volgens Wageningen UR natuurverlies en vervuiling tot gevolg. Verzuuring en vermetting zorgen voor een daling van de dierpopulaties met 50 procent in 25 jaar.

HET GAAT VAST NOG STEEDS OM GELD?

Zeker. Via het GLB krijgen agrariërs directe inkomenssteun. Het gaat in ons land om zo'n 750 miljoen per jaar. Vanuit Brussel komt ook geld voor markt- en prijsbeleid (pijler 1) en plattelandsontwikkeling (pijler 2). Dit jaar worden vaste toelagen per hectare uitgekeerd. Die rechten zijn voor iedere agrariër die bij de Kamer voor Koophandel staat ingeschreven, mits ze voor 15 mei zijn aangevraagd via de Gecombineerde Opgave. Voor bollen- en vasteplantenkwekers was er een basis- en een vergroeningspremie en jonge ondernemers konden een extra betaling aanvragen. Konden, want het is inmiddels juli. Omdat nu wordt gewerkt aan het vervolg van het GLB, is het zaak om mee te denken.

WAT KUNNEN WE DAN NOG ZELF INVULLEN, ALS BRUSSEL ZELF OOK BELEID MAAKT?

De Nederlandse overheid wil bedrijven stimuleren te innoveren, zich beter op de markt te richten om zo minder afhankelijk te worden van de inkomenssteun. Behalve deze bedrijfseconomische prikkel, wil Nederland een milieu-

vriendelijke productiewijze. Vandaar dat minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit haar kringlooplandbouwplan GLB-bestendig wil maken via het nationale plan. Dat kan, volgens de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur. Die adviseert Schouten betalingen aan te passen aan de ontwikkeling van de kringlooplandbouw. Daar is iets nieuws voor bedacht: de ecoregelingen. Met die regelingen worden inspanningen van boeren en tuinders beloofd die het milieu en het klimaat ten goede komen. Die vallen straks onder de eerste pijler, zo is de bedoeling.

MAAR HET IS AL BIJNA 2020. ZIJN WE NIET TE LAAT?
Nederland pleit in Brussel voor uitstel van een besluit over het GLB na 2020, omdat ook nog niet duidelijk is welk budget de Europese Unie wil vrijmaken. Bovendien zijn de voorstellen die nu op tafel liggen nog te onduidelijk en passen ze niet bij de Nederlandse wensen. Niet alleen minister Schouten wil uitstel, ook Duitsland, Frankrijk en Spanje willen nog geen knopen doorhakken.

HOE PRAAT IK EIGENLIJK MEE?
Het nationale plan wordt gemaakt door het landbouwministerie, de provincies en de waterschappen. Om het praktisch te houden is LTO Nederland gevraagd om boeren en tuinders met bruikbare maatregelen te laten komen en daar komen de bollentelers en vasteplantenkwekers ook aan te pas. Eerder is al een reeks bijeenkomsten gehouden, die overigens niet alleen voor leden van LTO zijn. De komende maanden volgen er nog meer. Op die bijeenkomsten kan iedereen

meepraten over plannen die de biodiversiteit op de bedrijven stimuleert en andere maatregelen die bodem-, water- en klimaatvriendelijk zijn.

DAAR HEB IK NU GEEN TIJD VOOR, MAAR WAT ALS IK NIET REAGEER?

Als de sectoren niet meepraten, gaat de overheid zelf aan de slag om het Nationaal Stimuleringsplan (NSP) op te stellen. Ondertussen praten andere belanghebbenden wel mee en het is volgens LTO dan ook zaak wél aan te haken. Het gaat tenslotte om maatregelen die direct ingrijpen op de bedrijfsvoering, tot op het erf van de agrariërs aan toe.

EN HOE ZIT DAT IN DE REST VAN EUROPA?
Daar worden ook nationale plannen gemaakt. Overigens maakt de Tweede Kamer zich wel zorgen over de positie van de Nederlandse agrariërs binnen Europa. Als de regels hier strenger zijn dan in de omringende landen, is dat slecht voor de concurrentie. Vanuit Oost-Europa komt de wens de hectaretoeslagen gelijk te trekken en dat zou tot gevolg hebben dat de Nederlandse premie omlaag gaat. Ook wordt gevreesd voor een toename van de administratieve lasten, terwijl het NSP juist moet leiden tot minder van die lasten.

Wat de afgelopen maanden gehouden bijeenkomsten hebben opgeleverd, is nog niet helder. Er wordt de komende in ieder geval doorgepraat. LTO wil dat de sectoren laten zien dat de maatschappelijke verantwoordelijkheid wordt genomen, zonder uit het oog te verliezen dat ook nog iets verdiend moet worden op de bedrijven. ♦